

Forfatter: Steffens, Henrik

Titel: BREV TIL: Stampe, Christine Marguerite Salome FRA: Steffens, Henrik (1844-04-06)

Citation: Steffens, Henrik: "BREV TIL: Stampe, Christine Marguerite Salome FRA: Steffens, Henrik (1844-04-06)", i *Breve fra H. Steffens til Baronesse Stampe*, ###, s. 33. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002086900-000-shoot-L002086900000007.pdf> (tilgået 24. juni 2024)

Anvendt udgave: Breve fra H. Steffens til Baronesse Stampe

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Berlin, d. 6te April 1844.

Og altsaa — Thorvaldsen er død — man var tilbøvelig til at troe, at den, hvis Værker ere udødelige, maatte være udødelig, som det Marmor, han gav guddommelig Betydning. Vandrede han dog — den skønne Statue, fast og s. 34sund og uforanderlig — mellem os, hævet over alle. Hvem vovede at sammenligne sig med ham? Det gamle Grækenland, hvis Undergang alle ædle Sjæle begræder, maatte række ham en Seierkrands. Det levede op igien, og naar tusinde Aar ere henrundne, vil Islænderen nævnes ved Siden af Athenienserne Praxiteles og Phidias. Men han viede sine mange Alderdoms Kræfter Christendommen. Hvor ofte hørte man: Billedhuggerkunsten er nødvendig hedensk — men Thorvaldsen udviklede den ædelste christelige Plastik, hvis store Betydning først en tilkommende Tid vil fuldkommen erkiende. Marmoret er koldt og lidenskabsløs: men naar det aabenbarer sig i sin guddommelige Form, forbinder det sig hemmelighedsfuldt med den reeneste Kiærlighed, med den varmeste Følelse, den uforanderlige Steen med Livets Bevægelighed. — Derfor undgaaer Plastiken den lidenskabelige Uroe, som trænger sig ind i Maleriet og Poesien. Farven er uroeligere end Marmoret — saaledes se vi den heftige, lidenskabelige Strid, som forstyrrer Malernes Roe og styrter dem ind i en siælden afgjort Kamp. Hvem har sejret? Det meest svankende er Ordet, Begrebet, det Høyeste toner og udtaler sig som det Usikkerste. —

Jeg blev i høyeste Maade forskrækket, da jeg erfoer det aldeles Uventede. Min Kone havde læst det i Aviserne, da jeg kom fra Universitetet. Hun vovede neppe at sige mig [det]. — Men umiddelbar tænkte jeg paa Dem, elskede Venindel — De og Baronen og Deres Familie opofrede den største Kunstner, den nye Verden saae, Deres Liv, De fornyede hans sidste Dage. Jeg saae ofte hvorledes han beqvem hvilede i sin Sopha, indhyllet i sin Slaaprok, de herligste Gestalter svævede som Engle for ham. Men De var tidlig beskiæftiget i hans Værksted. De bearbejdede det bløde, jevne Leer, De lagde Meiselen paa sit Sted, De præparerede Alt, og søgte ham. De rev ham ud af sine Drømme. Thorvaldsen, sagde De, Alt er s. 35færdigt. De førte ham bort, og Drømmene forvandlede sig i Modeller. Nysøe er Thorvaldsens Tempel. De beste Kunstnere ville anstille Pilgrimsreiser didhen. Deres Families Navn er uopløselig knyttet til Thorvaldsens. Misundelsens og Dagens Snak vil aldrig kunne skille dem ad. At Christendommens Plastik udviklede sig saa rigt og ikke forsvandt som en Drøm i Kunstnerens Hjerne, har vi Dem at takke for.

Vi beklage Kunstnerens Død — og dog hvor lykkelig var han? Han forsvandt, som en Aand, uden Smerte, i en Familie, som levede for ham, i sit Fødeland, ikke i et fremmed Land, hvor Kunsteren, ofte ufrievilligt, blev æret, hvor Misundelsen ugierne, var stum; men Mennesket savnede den Kiærlighed, som trøster ham.

Dem har jeg at takke for de skønne Timer, som jeg oplevede med ham i vor fælles høyere Alder — aldrig kan [jeg] glemme det —; men de erindre mig om de herlige, tidlige Ungdomsdage, da jeg idyllisk levede paa den fortryllende Øe og drømte om tilkommende Dage. Den store Thorvaldsen drømte som jeg. Da jeg 1840 saae Thorvaldsen, vare han og Hornemann⁽¹⁾ og Mynster de eeneste Venner fra denne dyrebare Tid. Hornemann og Thorvaldsen er døde — Mynster er den eeneste endnu levende.

Var det en Ahnelse, som bragte Dem til, saa varmt og ivrigt at indbyde mig i sidste Sommer? Hvor inderligt beklager jeg, at jeg ikke modtog [denne] Indbydelse, desto værre var nødsaget til at afslaae den.

Ich liebe meine Landsleute. Sie wissen Ihre berühmten Männer zu ehren, wenigstens wenn diese, nach langjähriger Abwesenheit ankommen und wenn sie auf immer die Stadt wieder verlassen. Aber wer hat auch seine Vaterstadt gehoben, geziert, mehr als königlich beschenkt, wie Er. Keiner, so lange die Geschichte die Erinnerung festhielt, s. 36keiner. Kein Land erhielt von Eingebornen ein ähnliches.¹⁾ — Jeg blev forhindret fra at fortsætte Brevet, og da jeg begyndte at skrive paa nye, flød ubevidst de tyske Linier af Pennen. De maae nu blive staaende. —

Jeg blev ikke lidet overrasket, da jeg for nogle Dage siden fik et Brev fra Lissabon. Frøken Henriette v. Wulf havde skrevet [det]. Det blev mig overbragt ved Ministeren Savigny's Søn, som er anstillet ved Legationen i Portugal. Han tager Svaret med. Det glædede mig meget at see mig erindret af den elskværdige, aanderige Pige. Vel skriver hun det ikke, og Savigny's Søn kom syg hertil. Jeg har derfor ikke fundet Leilighed til at tale med ham. Hun taler kun lidet om sig selv; men jeg maae dog desværre slutte, at hendes svagelige Sundhed har bragt hende til Lissabon. Maatte Rejsen vorde hende gavnlig.

Elise har dog ikke glemt mig? jeg erindrer mig ofte nok den kiære Pige, som skiænker mig sin Yndest, og som jeg ikke vil glemme, saalænge jeg lever. Faa unge Piger have indtaget [mig] som hun. Faa Aar forandre en Pige i hendes Aar — nu er hun en fuldvoxen Jomfrue — hvor yndig, hvor indtagende maae hun nu være.

De kan tænke Dem, kiæreste Veninde, hvor inderlig jeg længes efter Efterretninger om Thorvaldsens sidste Levedage. Tør jeg haabe at erholde nogle Linier fra Dem. Min Kone og Datter hilse Dem med den Hiertelighed, som de lykkelige Dage, vi tilbragte her i Berlin, og frem for alt i Deres Huus, nødvendig maae frembringe.

Deres erkiendtlige
Steffens.

